

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113222495
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113222495.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, G. F., zast. advokátkou: JUDr. Mária Jezerská, AK so sídlom Hlavná 42, Trnava, otca - Ing. H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, G. F., zast. splnomocnencom: advocatius s.r.o., so sídlom Palackého 12, Bratislava, IČO: 36 868 752, o úpravu rodičovských práv a povinností, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 16P/58/2013-231, zo dňa 06. mája 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s mal. A.. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 102 ods. 1 O.s.p., § 25 ods. 3 Zákona o rodine, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ako bolo uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí, výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Pri rozhodovaní o návrhu na obmedzenie alebo zákaz styku je nevyhnutné odhaliť pravý dôvod, prečo taký návrh bol podaný - či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje záujem dieťaťa alebo ide len o predstieraný stav, vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorý má dieťa vo svojej starostlivosti. Zásadne nemožno obmedzenie alebo zákaz styku vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi, a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Akékoľvek /aj oprávnené/ výhrady jedného rodiča voči druhému, ktoré sa týkajú ich vzťahov, nemôže byť dôvodom na zásah do styku s dieťaťom. Ak teda súd nezistí také okolnosti v správaní oprávneného rodiča, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, nemožno ho obmedziť v styku s dieťaťom. Spoľahlivé spoznanie skutočnosti, či styk rodiča s maloletým dieťaťom skutočne ohrozuje záujem dieťaťa, si zväčša vyžaduje spoluprácu súdu s odborníkmi, teda znaleckým dokazovaním. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Vždy je nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. I odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že styk je upravený v prítomnosti matky, obaja rodičia pri styku s dieťaťom by mali prejavovať zodpovednosť a mali by vedieť ovládať svoje postoje a konanie. Matka nemôže otca svojím konaním provokovať a otec i pri provokovaní nemôže použiť násilie. Matkou predložené odborné vyjadrenia síce potvrdzujú úzkostné stavy maloletej a jej regresné správanie sa, zo samotných vyjadrení je však zrejmé, že sa nejedná o dôkladné odborné vyšetrenia a tieto vyjadrenia v podstate vychádzajú len z tvrdení matky. Nemožno

potom objektívne dospieť k záveru, že prípadný nepriaznivý vývoj maloletej je spôsobený len výlučne správaním sa otca. Navyiac za situácie, kedy je pri realizácii styku prítomná i matka, táto má možnosť ovplyvniť jeho priebeh. Nemožno sa stotožniť ani s tým, že dieťa je príliš úzkostne naviazané na matku, nakoľko ani táto okolnosť nie je v záujme maloletej z hľadiska vytvárania širších sociálnych vzťahov a väzieb nielen vo vzťahu k otcovi, ale i širšiemu okoliu. I z predloženého vyjadrenia vyplýva, že by bolo vhodné realizovať styk v prítomnosti objektívne nezaujatej osoby, čo nasvedčuje tomu, že prípadný negatívny vplyv samotného stretávania sa otca s maloletou nemusí byť spôsobený len jedným z rodičov, podľa tvrdení matky otcom. Zo strany oboch rodičov dochádza k vzájomnému obviňovaniu, ktoré si vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie. V danom prípade s jedná a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, ktoré konanie prebieha na tunajšom súde pod č. 19P 73/2013. V uvedenom konaní bol do konania pribratý znalec, závery ktorého budú rozhodujúce i pre toto konanie / z dôvodu hospodárnosti konania preto súd v tomto konaní znalca nepribral/. Za daného stavu však neboli zistené skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákaz styku predbežným opatrením. Neboli preukázané dôvody, pre ktoré by súd mal zásadným spôsobom zasiahnuť do výkonu rodičovských práv obmedzením alebo zákazom styku rodiča s maloletým dieťaťom, a to s prihliadnutím na vzájomné vzťahy rodičov a ich vzájomné vyjadrenia. Nebolo tiež preukázané, že vyhovenie návrhu by bolo výlučne v záujme maloletej, pretože v takom prípade je dôvodná obava straty vzťahu maloletej k otcovi a rozvíjania ich väzieb. Je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že i otec sa domáha zverenia maloletej do svojej starostlivosti a vyhovením návrhu by bolo porušené rovnoprávne postavenie oboch rodičov z hľadiska ich účasti na výchove a starostlivosti o dieťa. Neboli zistené okolnosti, ktoré by odôvodňovali zásadný zásah do práv rodiča formou zákazu styku. V danom prípade mal súd za to, že nie sú dôvody na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletou. Matka nepreukázala potrebu dočasnej úpravy pomerov, ňou predložené dôkazy nie sú také, ktoré by v danom prípade odôvodňovali nariadenie predbežného opatrenia za účelom dočasnej úpravy pomerov, resp. iných dôvodov v zmysle citovaného ustanovenia zákona. Matka neosvedčila, že je naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Ako bolo uvedené, predložené správy svedčia síce o výraznej citovej naviazanosti maloletej na matku, v ostatnom však vychádzajú len z jednostranných vyjadrení matky bez dôkladného vyšetrenia maloletej a objektívnom zhodnotení dôvodov prípadného odmietania otca zo strany maloletej.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej, ktorá žiadala jej návrhu na zákaz styku otca s maloletou vyhovieť resp. zmeniť a obmedziť úpravu styku otca s maloletou tak, že tento je oprávnený s maloletou stretávať sa za prítomnosti matky a v mieste bydliska matky každý páry týždeň v utorok v čase od 16:00 hod. do 17:30 hod. a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a tým súčasne zmení uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 16.12.2013 v spojitosti s uznesením Krajského súdu Trnava č. k. 26CoP/1/2014-185 zo dňa 10.03.2014. Vo svojom odvolaní uviedla, že súd prvého stupňa v danej veci už tri razy rozhodol predbežným opatrením o úprave styku otca s maloletou tak, že dňa 16.12.2013 na návrh otca upravil styk tak, že umožnil otcovi stretávať sa s maloletou v páry týždeň pondelok, stredu, piatok od 10:00 hod. do 12:30 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 12:30 hod., a v nepáry týždeň v utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 10:00 hod. do 12:30 hod. bez prítomnosti matky, keď odvolací súd na odvolanie matky zmenil toto rozhodnutie a upravil styk v páry týždeň v stredu a sobotu od 16:00 hod. do 18:30 hod. a v nepáry týždeň v utorok a piatok od 16:00 hod. do 18:30 hod. v prítomnosti matky. Dňa 19.12.2013 uznesením č. k. 16P/58/2013-94 zamietol návrh matky na zákaz styku a toto uznesenie potvrdil aj Krajský súd Trnava rozhodnutím č. k. 23CoP/8/2014-200 zo dňa 10.03.2014, ktorý poukázal na to, že všetky matkou uvádzané argumenty najmä správa z psychologickej ambulancie zo dňa 09.01.2014 ako aj potvrdenie lekára zo dňa 19.12.2013 zohľadnil už Krajský súd v Trnave v uznesení zo dňa 05.02.2014 č. k. 26CoP/1/2014. Dňa 06. mája 2014 Okresný súd Trnava uznesením č. k. 16P/58/2013-231 zamietol návrh matky na zákaz styku. Posledné rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne z toho dôvodu, že prvostupňový súd úplne opomenul zhodnotiť zmenu pomerov, ktorá nastala od poslednej predbežnej úpravy styku otca s maloletou zo dňa 05.02.2014 ku dňu 06.05.2014. Uviedla, že súd prvého stupňa neustále opakuje, že dôvodom pre zákaz styku nie sú závažné nehody medzi rodičmi dieťaťa. S týmto tvrdením súdu sa možno stotožniť potiaľ, pokiaľ takéto nehody neohrozujú zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa. Vo veci samej súd nepojednáva, nevykonáva žiadne dokazovanie, ale vyčkáva ako dopadne znalecké dokazovanie v konaní o rozvod manželstva. U maloletej sa zvýraznili psychosomatické obtiaže, dieťa sa pocikáva, pokakáva a to napriek tomu, že už malo osvojené hygienické návyky, má problémy so spánkom, jedením, trpí hnačkami, bolesťami bruška, lekár vylúčil fyziologické problémy. Dieťa máva úzkostné stavy a vyžaduje si neustále

uistenie od matky, že budú spolu, že neodíde. Zo záveru psychologického vyšetrenia vyplýva, že dieťa trpí výraznými neurotickými obtiažami, ktoré nie je možné terapeuticky ani výchovne zvládať, nakoľko dieťa je pravdepodobne opakovane vystavované traumatizácii pri stretnutiach s otcom. Z odporúčaní psychológa vyplýva, že do úpravy stavu dieťaťa a dôkladného odborného vyšetrenia povahy problému medzi otcom a dieťaťom je vhodné zrušiť stretnutia dieťaťa s otcom príp. výrazne redukovať ich frekvenciu. Matka ďalej uviedla, že dieťa otca absolútne odmieta a aj zo správy psychológa zo dňa 04.04.2014 vyplýva, že pokiaľ dieťa otca odmieta nemala by ho nútiť do stretávania s otcom. Je toho názoru, že za tejto situácie právo otca na styk s dieťaťom musí ustúpiť záujmu dieťaťa a jeho zdravia. Správa psychológa poukazuje na to, že styk otca s dieťaťom negatívne vplyva na záujem dieťaťa teda existuje odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, preto by mal súd obligatórne styk dieťaťa zakázať alebo obmedziť.

K odvolaniu matky bolo pripojené Upovedomenie o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vydané Obvodným oddelením Policajného zboru v Trstenej zo dňa 14.05.2014, z ktorého vyplýva, že podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona bolo dňa 14.05.2014 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie osobe Ing. H. P., bytom V., Y. M. XXXX/XX za vyššie uvedený prečin ublíženia na zdraví.

K odvolaniu matky zaslal písomné vyjadrenie otec maloletej, v ktorom žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Vo vyjadrení poukázal na správanie sa matky maloletého, ktorá naďalej pokračuje v snahe o izolovanie dieťaťa, vyrastajúceho v patologickom prostredí, v snahe úplne odstrihnúť otca a jeho rodinu od akéhokoľvek vplyvu na maloletú, od možnosti otca a jeho rodiny stretávať sa s maloletou a zabezpečiť jej tak normálne detstvo. Uviedol, že matka predložila súdu len také správy zo dňa 10.3.2014 a zo dňa 24.4.2014, ktoré boli vypracované bez vypočutia otca maloletej. Matka svojou nevhodnou výchovou neizoluje dieťa len od otca ale aj napr. od starých rodičov a v tejto súvislosti poukázal na správu Mgr. Z. zo dňa 10.3.2014, v ktorej je uvedené, že v čase keď musí matka na nevyhnutne dlhú dobu nechať dcéru v starostlivosti starých rodičov, dieťa po celú dobu plače. Z uvedeného dôvodu žiada, aby bol do konania pribratý znalec z odboru psychiatria, ktorý jednoznačne určí psychiatrické profily oboch rodičov. Uviedol, že s dcérou už nebol viac ako mesiac a snaží sa to riešiť výkonom rozhodnutia o úprave styku, tak aby bol pri samotnom styku aj pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Na dôkaz toho, že tvrdenia matky o otcovi sú vymyslené a aj s ohľadom na to, že v konaní sa nerieši psychologický stav rodičov si otec sám zaobstaral znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia vypracovaný znalcom MUDr. Ivanom André PhD. zo dňa 2.6.2014 z ktorého vyplýva, že v prípade otca sa jedná o duševne zdravého človeka aj čo sa týka štruktúry jeho osobnosti. Z psychiatrického hľadiska také správanie otca voči jeho dieťaťu ako to opisuje matka maloletej znalec vylučuje. Sexuologický nález je v súlade s celkovým psychiatrickým pohľadom, jedná sa o heterosexuálneho jedinca u ktorého neboli zistené žiadne odchýlky vo funkčnom, či kvalitatívnom zmysle. Sexuálnu deviáciu u vyšetrovaného nezistil.

Krajský súd Trnava ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania, keďže ide o konanie, ktoré bolo možné v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého dieťaťa nie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie je vecne správne a je potrebné ho potvrdiť. (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16P/58/2013 je návrh otca na úpravu práv a povinností rodičov k mal. A., ktorým žiada, aby bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec aby bol povinný platiť na jej výživu mesačne sumou 50,- eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca a taktiež žiada úpravu styku otca s maloletou, na základe ktorej by bol oprávnený sa s maloletou stretávať každý pondelok a štvrtok v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každý kalendárny týždeň od soboty od 9:00hod. do nedele do 20:00 hod, a každý nepárny kalendárny týždeň od nedele od 15:00 hod. do 20:00 hod.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom požadovala, aby súd zakázal styk otca s maloletou zamietnuť.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine). Do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností patrí aj úprava styku s dieťaťom (§ 36 ods. 1, § 25 Zákona o rodine). Ak sa rodičia dohodnú o úprave styku, stane sa táto dohoda súčasťou rozhodnutia. Ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk rodičov s dieťaťom súd. Z uvedeného vyplýva, že zákon uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým, pretože rodičia si môžu upraviť styk s dieťaťom, a to hocakým spôsobom, pokiaľ je v záujme dieťaťa. Súd však styk upraví, ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú. Pri rozhodovaní súdu o úprave styku je potrebné veľmi starostlivo posudzovať jeho časové vymedzenie a miesto, pričom by sa nemali používať len paušálne hľadiská. Rozhodujúce sú okolnosti na strane dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov: ich vzájomný vzťah, časové, hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Je potrebné prihliadnuť na záujem dieťaťa na stretávaní sa aj s rodičom, vo výchove ktorého sa nenachádza, pričom tento rodič má možnosť osobne sa podieľať na výchove dieťaťa len v čase jeho styku s dieťaťom.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, pretože predbežným opatrením sa buď upravujú pomery účastníkov alebo sa zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci, pričom predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 16. decembra 2013, č. k. 16P/58/2013-78 na návrh otca, upravil styk otca s mal. A. tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stýkať každý párný týždeň v pondelok, stredu a piatok vždy v čase od 16:00 hod do 18:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 12:30 hod., každý nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 10:00 hod. do 12:30 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme a odovzdá pred bytom matky. Na odvolanie matky Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 05. februára 2014 č. k. 26CoP/1/2014-185 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým mal. A. ponechal v starostlivosti matky a upravil styk otca s mal. A. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný týždeň v stredu a v sobotu v čase od 16:00 hod. do 18:30 hod., každý nepárny týždeň v utorok a piatok v čase od 16:00 hod. do 18:30 hod., pričom matka má právo byť prítomná pri výkone styku otca s maloletou. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že napriek animozite rodičov, ktorá má jednoznačne vplyv na ich správanie sa, ktoré malo vyústiť do fyzického napadnutia matky dňa 15.12.2013, ktorá v tomto smere podala oznámenie o priestupku mal odvolací súd za to, že nie je dôvod styk neupraviť a to v rozsahu poskytujúcom aj otcovi primeraný podiel na starostlivosti o maloletú, keď doposiaľ nie je žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, že otec skutočne nie je schopný takejto starostlivosti na viac, keď predložil správu vyhotovenú psychiatrom dňa 10.01.2014 kde sa konštatuje, že otec má predpoklady výchovne pôsobiť na dieťa. Odvolací súd ďalej konštatoval, že do istej miery menší rozsah styku považoval za opodstatnený pre relatívne útlejší vek maloletej, ktorý bolo nevyhnutné

prispôbiť jej dennému režimu a zároveň s ohľadom na materinské povinnosti matky, pričom upravil styk za jej prítomnosti aj s ohľadom na správu vyhotovenú dňa 09.01.2014 klinickým psychológom Fakultnej nemocnice Trnava, v zmysle ktorej psychológ neodporučil momentálne odlučovať dieťa od matky a kontakt s ním odporučil len v jej prítomnosti. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 19. decembra 2013, č. k. 16P/58/2013-94 zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s mal. A.. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec ju 15.12.2013 fyzicky napadol v G. F. pred kostolom, keď sa tak stalo pri realizácii styku, keď maloletá odmietala ísť s otcom i napriek tomu, že matka sa ju snažila motivovať. Maloletá plakala, matka ju chcela natočiť, preto ju otec napadol a zbil. Po incidente maloletá otca odmieta. Na včas podané odvolanie matky Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením zo dňa 10. marca 2014, č. k. 23CoP/8/2014-200 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa rozhodné skutočnosti pre zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, v celom rozsahu zdieľa jeho právne závery vo veci s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a odkazuje na správne písomné vyhotovenie uznesenia. Odvolací súd ďalej konštatoval, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu, o odvolaní matky proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa z 19.12.2013 k zmene pomerov a k zmene skutkového stavu oproti rozhodovaniu uznesením zo dňa 05.02.2014 nedošlo, keď predchádzajúca úprava styku otca s dieťaťom zohľadňuje doporučenie detskej psychologičky a upravuje styk otca s dcérou za prítomnosti matky. Odvolací súd ďalej konštatuje, že doposiaľ neboli osvedčené dôvody pre zákaz styku otca s dieťaťom a dôvody ostali len v rovine tvrdení matky. Závažné nezhody medzi rodičmi nemôžu viesť k zakazu styku otca s dcérou. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa zo dňa 19. decembra 2013 vyplýva, že súd je toho názoru, že nie sú dôvody na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletou. V konaní nie sú sporné vzájomné v prevažnej miere verbálne konflikty rodičov, tie však sami o sebe nemôžu byť dôvodom na zásah do rodičovských práv otca. Matka predložila doklad o tom, že otec ju mal fyzicky napadnúť. Otec však doposiaľ nebol za skutok uznaný vinným. Tvrdenia matky o nezvyčajnom správaní sa otca pri kontakte s maloletou, naznačujúce prípadné sexuálne prejavy ako aj jeho náboženské presvedčenie a s tým súvisiace vyjadrenia, ktoré považuje súd v príp. ich preukázania za nie zanedbateľné matka neuviedla na pojednávaní dňa 22.10.2013, pričom otec na tomto pojednávaní žiadal zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti. Skutočnosť, že otec nebol prítomný pri kúpaní, dojčení odôvodnila inými skutočnosťami ako tvrdeniami v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Aj v časti úpravy styku svoje stanovisko odôvodnila tým, že dieťa je kojené a žiadala prihliadnuť na jeho veku v citovú viazanosť na matku. Závažné obvinenie, ktoré udáva v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neuviedla a preto sa súd z týchto dôvodov nestotožňuje s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletou. Zo správy psychologického vyšetrenia, vypracovanej Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, Beethovenova 27 Trnava, zo dňa 10.03.2014 vyplýva, že bolo vykonané vyšetrenie dieťaťa realizované v rámci dvoch stretnutí, obe v prítomnosti matky, s ktorou dieťa po celý čas vyšetrenia udržiavalo intenzívny zrkový i fyzický kontakt a neustále sa ubezpečovalo o jej prítomnosti. Na základe tohto psychologického vyšetrenia možno u dieťaťa konštatovať veku primeraný mentálny vývin (oblasť reči, motoriky a kognitívnych schopností). Náznaky regresu nadobudnutých schopností možno pozorovať v oblasti emocionálneho a sociálneho vývinu, u dieťaťa sa taktiež prejavuje výrazná separačná úzkosť, regres v hygienických návykoch, nočné desy a úzkostné stavy, súsp. spôsobené prežitou traumou. Pri stretávaní dieťaťa s otcom odporúčajú prítomnosť tretej strany napr. príslušného pracovníka ÚPSVaR z dôvodu objektivizácie priebehu stretnutí. Zo správy MUDr. H. L., praktického lekára pre deti a dorast zo dňa 14.04.2014 vyplýva, že u dieťaťa pretrvávajú vyššie mesiaca značkové stolice, všetky vyšetrenia sú negatívne a majú podozrenie na psychogénnu príčinu problémov. Zo správy psychologického vyšetrenia vyhotovenej Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva 24.4.2014 vyplýva, že toto vyšetrenie bolo vykonávané aj v prítomnosti maloletej a teda na základe správy zo strany matky odporúčajú do úpravy stavu dieťaťa a dôkladného odborného vyšetrenia povahy problémov medzi otcom a dieťaťom zrušiť stretnutia s otcom príp. výrazne zredukovať ich frekvenciu.

Odvolací súd na základe zistených skutkových okolností nezistil žiaden dôvod nestotožniť sa so spôsobom, akým súd prvého stupňa rozhodol a akým spôsobom odôvodnil napadnuté uznesenie, a preto zo strany odvolacieho súdu zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa a odkaz na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O.s.p.); odvolací súd však pre úplnosť a vyporiadanie sa i s tzv. odvolacími námietkami matky maloletej považuje za vhodné doplniť (§ 219 ods. 2 O.s.p. in fine) ešte nasledovné:

V prejednávanej veci je potrebné vzhľadom na námietky matky v odvolaní uviesť, že predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup, stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie že je nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy.

Súd prvého stupňa správne konštatuje, že podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie potrebnosti dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi účastníkmi, pretože predbežné opatrenie má zabezpečiť ochranu porušeného alebo ohrozeného práva, ak bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych vzťahov by bolo právo účastníka ohrozené. Pred nariadením predbežného opatrenia je súd povinný zistiť danosť práva a skutočnosť, či sú splnené podmienky pre potrebu predbežnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi. I odvolací súd má za to, že z dôkazov, ktoré predložila matka nie je možno vyvodiť dôvodnosť obáv matky o zdravie a život maloletej, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vo vzťahu k deťom. Matka skutočne podala trestné oznámenie kvôli agresívnemu správaniu otca voči jej osobe, nie z dôvodu, že by sa takto správal k maloletej. Skutočne existuje značný problém vo vzájomnej komunikácii rodičov a sú tu vážne problémy vo vzťahu matky a otca.

Odvolací súd má za to (zhodne s názorom súdu prvého stupňa), že zákaz styku rodiča s dieťaťom je závažným zásahom do rodičovských práv a povinností. Možno ho preto vysloviť až po riadnom zistení skutkového stavu veci. Na základe predložených listinných dôkazov skutočne nie je možné konštatovať, že by bolo v záujme maloletého dieťaťa nevyhnutné, teda že ide o ohrozenie fyzického či psychického zdravia alebo mravného vývoja, prípadne z hľadiska nevhodnosti životného príkladu rodiča pre maloletého so zreteľom na spôsob života, ktorý rodič vedie.

Podľa názoru odvolacieho súdu z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva potreba dočasnej úpravy pomerov v takom rozsahu, ako to navrhuje matka mal. dieťaťa, nakoľko pre túto chvíľu je dostatočná dočasná úprava rodičovských práv otca k mal. dcére obmedzením jeho styku s maloletou len v prítomnosti matky a v bydlisku maloletej. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí správne poukázal na tie skutočnosti, že od posledného podania matky, ktorým žiadala zákaz styku otca s maloletou neboli predložené z jej strany žiadne ďalšie dôkazy, resp. uvedené žiadne iné skutočnosti, ktoré by preukazovali dôvodnosť jej podaného návrhu, keď svoj návrh na vydanie predbežného opatrenia opiera o tie isté skutočnosti ako svoje predchádzajúce návrhy. Týmto podaním, v ktorom opakovane žiada, aby súd zakázal styk otca s maloletou z dôvodu, že sa u maloletej prejavujú psychosomatické obtiaže a maloletá má uzkostné stavy sa zaoberal už Krajský súd v Trnave v rámci odvolacieho konania a to uznesením zo dňa 10. marca 2014, č. k. 23CoP/8/2014-200, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s maloletou, keď uviedol, že neboli osvedčené dôvody pre zákaz styku otca s dieťaťom, nakoľko závažné nehody medzi rodičmi nemôžu viesť k zákazu styku otca s dcérou.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí správne uviedol, že matka maloletého dieťaťa vo svojom návrhu neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákaz styku otca s maloletou resp. obmedzili doterajšiu úpravu styku otca s maloletou, keď je v záujme dieťaťa, aby si naďalej vytváralo citové väzby aj k otcovi a taktiež je potrebné, aby rodičia maloletej medzi sebou riadne komunikovali a nevytvárali zbytočné napätie, ktoré sa následne prenáša na maloleté dieťa a ovplyvňuje jeho psychický vývoj a správanie. Zo strany rodičov je potrebné aktuálne a citlivo reagovať na potreby dieťaťa a je preto dôležité, aby matka maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripravila a otec pri styku s dieťaťom musí s maloletou stráviť čas takým spôsobom, aby sa dieťa na tento styk s ním tešilo, malo z neho radosť a zároveň, aby otec mohol na dieťa počas tohto styku pôsobiť aj výchovne. Odvolací súd je toho názoru, že v súčasnom štádiu konania bez vykonania odborného znaleckého dokazovania ohľadne otázky úpravy styku otca

s dieťaťom nie je žiadúce, aby doterajšie nehody a napäté vzťahy medzi rodičmi boli riešené tým, že sa zakáže styk otca s dieťaťom, resp. sa obmedzí jeho ostatná úprava Krajským súdom v Trnave zo dňa 05. februára 2014 č. k. 26CoP/1/2014-185, nakoľko je potrebné v prvom rade odborne posúdiť čo je príčinou úzkostných stavov dieťaťa. Doteraz matkou maloletej predložené správy psychologického vyšetrenia vyhotovené Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva síce potvrdzujú úzkostný stav dieťaťa, avšak bez uvedenia jeho príčiny a taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že vyšetrenia boli realizované bez prítomnosti otca. Odvolací súd je toho názoru, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva potreba dočasnej úpravy pomerov v takom rozsahu, ako to navrhuje matka dieťaťa, nakoľko nebolo preukázané také správanie sa otca dieťaťa, ktoré by na maloletú mohlo pôsobiť negatívne. Čo sa týka predloženého upovedomenia o vznesení obvinenia otcovi pre prečin ublíženia na zdraví, odvolací súd v tomto štádiu konania konštatuje, že je potrebné rešpektovať prezumpciu nevinoty v trestnoprávnej rovine u otca maloletej. Je taktiež potrebné uviesť, že tvrdenia matky o nezvyčajnom správaní sa otca pri kontakte s maloletou, naznačujúce prípadné sexuálne prejavy otca vo vzťahu k maloletej sú len v rovine tvrdení matky, a taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že matka ich neuviedla už vo svojich výpovediach na pojednávaniach v dňoch 22.10.2013 a 12.12.2013, ale až neskôr dňa 17.12.2013 pri podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletou. Zo strany matky nebolo na otca podané v tejto súvislosti trestné oznámenie a matka tiež tieto tvrdenia už neuvádza v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na otcom predložený znalecký posudok, ktorý vo svojom závere konštatuje, že v prípade otca sa jedná o heterosexuálneho jedinca, u ktorého neboli zistené žiadne odchýlky vo funkčnom, či kvalitatívnom zmysle a u vyšetrovaného nezistil sexuálnu deviáciu.

Odvolací súd dáva do pozornosti obom rodičom aj zásady vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa, tvoriaceho súčasť nášho právneho poriadku, podľa ktorých dieťa na plný a harmonický rozvoj svojej osobnosti potrebuje lásku a porozumenie. Musí všade tam, kde je to možné, vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov, a v každom prípade v ovzduší náklonnosti a morálneho aj materiálneho bezpečia. Pre úplnosť odvolací súd zdôrazňuje, že každý z rodičov je povinný vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Je na oboch rodičoch, aby pre spoločné dieťa vytvorili prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a najmä sa od každého z rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať, pričom popri matke má nezastupiteľnú úlohu aj mužský vzor. Každé dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývin kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na dieťa a nepoužívali ho ako nástroj vzájomného boja.

Za účelom posúdenia vhodnosti a rozsahu stretávania sa otca s maloletou dcérou bude potrebné v konaní vo veci samej vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, prípadne znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychológie a až na základe záverov vyplývajúcich z takéhoto dokazovania bude možné vo veci rozhodnúť.

Keďže návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia nebolo vyhovieť a matka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne relevantné odvolacie námietky, v dôsledku ktorých by bolo možné vec právne či skutkovo posúdiť inak, ako bola posúdená súdom prvého stupňa, správne súd prvého stupňa uzavrel, že zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené, preto bolo potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.